

Posudek na bakalářskou práci Lenky Fialové „Dějiny lékařství – Pítva jako historický fenomén“

Práce Lenky Fialové představuje velmi solidní studii z dějin lékařství, konkrétně zaměřenou na problematiku pítvy v širokém historickém kontextu a proměnách doby. Jiz v úvodu konstatuje, že tato „bakalářka“ je sice kompliáci, nicméně svým vyváženým a srozumitelným stylem prozrazuje leccos o autorčině osobnosti. Především je z jejích textu zřetelný zájem o historii medicíny, umocněný imponující přehledem o literatuře k tomuto specifickému zaměření. Práce svědčí také o medicínských a filozofických znalostech autorky. Z hlediska „historického řemesla“ splnila autorka všechna kritéria na bakalářskou práci zcela uspokojivě: bohatý poznámkový aparát pod čarou (celkem 196 položek). Práce má promyšlenou a přehlednou strukturu – v podstatě tradičně a chronologicky uspořádanou, tj. vývoj patologické pítvy od starověku přes středověk, renesanci, osvícenství až po novověk 19. století. V práci se zřejmě pozitivně projevil i vedení, profesní zájem a konzultace garantky této bakalářské monografie. Samozřejmě práce není objevná a původní ve smyslu nových poznatků, ale má velkou didaktickou, aplikacní hodnotu pro výkon nejen historie, ale i dějin vědy a techniky, biologie apod. Za mimorádně zdařilou a kvalitní považují obrazovou dokumentaci, zatřesenou přímo do textu. K práci je připojena navíc ještě samostatná obrazová příloha s přesnými odkazy na původ převzatých ilustrací. I když to vlastně není předmětem odborného posudku, musím konstatovat, že právě grafické zvládnutí práce s využitím počítačových technologií je výrazně působivé a přesvědčivé. Jak již bylo konstatováno, práce obsahuje všechny potřebné náležitosti včetně podrobného seznamu literatury. Chápu, že autorka chtěla do své práce zahrnout co nejvíce zajímavého a shromážděného materiálu a podkladu. Přesto považuji zatřazení zvláštní kapitoly o Jesséiovi za nadbytečné, neboť se tím volně stanověním rozsah bakalářské práce zvěštil na dvojnásobek. Ironická poznámka nikoliv na adresu autorky: jak vidět, tak na katedře historie pedagogické fakulty na rozdíl od právnícké fakulty spíše máme problémy s rozsahem a přesahem bakalářských a diplomových prací, než naopak, a to nemluví o původnosti a poctivosti našich katedrálních prací. Ještě snad pár drobných poznámek. Druhý pád od ostrova „Kós je sice řecky Keu, ale v soudobém pravopisu můžeme používat tvar Kós ve všech pádech. Cili! Erastiratos z Kósu než z Keu. Naopak u jména Galénos bych neztracoval a nepočesťoval do tvaru Galén (Dr. Galén je postava z Capkovy Bílé nemoci). Slavný lékař Vesalius určitě nebyl belgický ani Belgičan, už proto, že žádná Belgie do 19. století neexistovala, toto jméno adjektivum je tedy novotvarem odvozeným od keltského kmene Belgů. Cili! Vesalius byl lékař vlámský, nizozemský či pocházející z jižního Nizozemí, neboli z Flander. Možná, že by bylo dobré do práce zařadit i Komenského dílu Orbis Pictus, kde jsou též zajímavé ilustrace medicínské povahy. A ještě jedna glosa, snad i proto uvedená, aby si autorka uvědomila, že jsem opravdu její práci pročel: usměvně totiž působí věta: „ Ferdinand II. byl znám pro svoji laskavost a křesťanské milosrdenství, toto rozhodnutí schválil, čtvrcení mělo být provedeno až po smrti...“ . Kapitola o Jesséiovi se sice opírá o Polišenského biografii, ovšem toto myslím Polišenský naprosto ironicky, nebo Ferdinand II. byl znám svým fanatismem a vůči Čechům nekompromisní tvrdostí až krutostí. Resumé posuzované práce je v celku stručné a anglicky srozumitelné. Z posudku vyplývá, že práce může být doporučena k úspěšné obhajobě, a to

s hodnocením **vyborně**.

V Plzni dne 5. 5. 2010

Prof. PhDr. Jan Kumpert, CSc.

